Opłata poczt. uiszczona gotówką | Tarnów, dnia 16 września 1938 r. | Cena egzemplarza 15 gr.

HASŁO

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim

Naczelny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 12—14 i od 17—18 codziennie, ul. Zielona 22 (parter). — P.K.O. Kraków Nr. 406.862.

Nr. 28 | Adres Redakcji i Administracji: Zielona 22 (parter) | Rok XIII

Na nowe tory.

Zarządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego został we wtorek dnia 13 bm. Sejm i Senat rozwiązany.

Wiadomość ta wywołała w całym społeczeństwie piorunujące ale dodatnie wrażenie.

Całe społeczeństwo domagało się już od dawna rozwiązania tego Sejmu i Senatu, który nie jest wykładnikiem nastrojów w społeczeństwie.

W swoim zarządzeniu całkiem jasno wyraża Pan Prezydent, że od nowych Izb oczekiwał będzie zajęcia stanowiska w sprawie ordynacji wyborczej.

A więc żądaniu ogromnej większości w państwie stanie się zadość, zniknie z tym zapora jaka się stworzyła między różnymi ugrupowaniami w dążności konsolidacji narodowej.

Od czasu ostatnich wyborów do Izb Ustawodawczych czytamy w zarządzeniu Pana Prezydenta — nastąpiły w życiu wewnętrznym Polski istotne przemiany, miały miejsce nowe a doniosłe inicjatywy w dziedzinie stających przed społeczeństwem zadań, wzrosło w szerokich masach Naradu zrozumienie potrzeby czynniejszego współudziału w pracy dla Państwa.

A więc jasny i wyraźny jest wskaźnik że obecne wybory mają dać możność wszystkim odłamom społeczeństwa wypowiedzenia się i obesłania Izb ludźmi do których mają zaufanie.

Wreszcie rozumiemy, że nowe wybory — mają zakończyć epokę elitaryzmu a dać całemu społeczeństwu możność wzięcia odpowiedzialności za losy Państwa, ale również społeczeństwo będzie miało sposobność wykazać swoją dojrzałość polityczną, będzie mogło wykazać, że rozumi i zdaje sobie sprawę z obecnego położenia w jakim dziś Europa a zatym i Polska się znajduje i dążyć będzie do zcementowania silnym węzłem całego polskiego społeczeństwa, aby dać mocnej potężnej Armii ostoję na której oparta — będzie mogła odeprzeć zwycięsko każde usiłowanie naruszenia naszych granic.

Wybory do Samorządu.

Jak nam donoszą wybory do samorządów odbędą się już nie za długo ściśle mówiąc w Tarnowie na wiosnę.

Pan premier Składkowski rozesłał do wszystkich województw okólnik w sprawie skrupulatnego przestrzegania wolności, bezsstronności i rzetelności wyborów samorządowych.

Okólnik ten duże sprawił wrazenie w całej Polsce i został szczególnie przez partie opozycyjnie przyjęty z dużym zadowoleniem. A więc będzie to rzetelna próba siły, jeśli geografia wyborcza na to pozwoli.

W Tarnowie aczkolwiek na oko wyglądałoby, że wyborami nikt się nie interesuje, ruch przedwyborczy już się rozpoczął. Nie mówię o kawiarnianych i śniadankowych kombinacjach, które rodzą tylko dobrze nam znanych dożywotnich kandydatów, lecz stronnictwa i partie większe i mniejsze rozpatrują się w sytuacji, szukając jak najdziwniejszych koalicji.

I tak małe grupki Oenerowskie i Pracy przytuliły się do Chadecji, która ma w Tarnowie pewną ilość zwolenników i pod egidą Ozonu, który w Tarnowie przez 2 lata swej działalności nie zdołał znaleść drogi do mas, pójdą do wyborów aby zapewnić sobie bardzo skromną ilośc mandatów, jeśli przyjażń tych sprzymierzeńców dotrzyma aż do urny.

Narodowa Demokracja postanowiła samodzielnie iść do wyborów, jednak w Tarnowie ma te ma szanse zdobycia większej ilości głosów.

Koło demokratów grupująca się w inteligencji tarnowskiej, znajdzie swe oparcie w partiach lewicowych, i zapewnie pójdzie do wyborów w cichym porozumieniu z P.P.S. oddając sobie w okręgach wyborczych pomoc.

Stronnictwo P.P.S. rozpoczęło akcję wyborczą w niedzielę wiecem mocno obesłanym, na którym uchwalono postulaty wyborcze.

Partia Socjalistyczna silnie zorganizowana jest już do wyborów przygotowana. Nie pójdzie napewno do wyborów z Bundem, ale pozostanie z nim w cichym sojuszu.

Syjoniści również przygotowują silnie akcję wyborczą i są za zjednoczeniem Żydów w jednej akcji, jeśli ortodoksi którzy jak zwykle przy wyborach są rozbici na różne ugrupowa-

nia, uniemożliwią porozumienie zbyt wielkimi apetytami.

Oprócz stronnictw przygotowują się jeszcze do wyborów różne zrzeszenia i tak Związek Właścicieli Nieruchomości, Związek Rzemieślników, Związek Rezerwistów, i będą chcieli w tych wyborach wysunąć swych reprezentantów.

Tarnów miasto liczące 54 tysięcy mieszkańców wybierać będzie 40 radnych. Miasto będzie podzielone na obwody głosowania liczące 3 tysięcy mieszkańców. Podziału na okręgi i obwody głosowania dokona przed zaczęciem wyborów, specjalna komisja wyborcza a główny wpływ na podział obwodów mieć będzie Zarząd miasta.

Nie trzeba dodawać że, geograficzny ten podział będzie miał ogromne znaczenie na wyniki wyborów.

Jedno jest jednak pewne, i pożądane, że wyniki obecnych wyborów zmienią na ul. Bernardyńskiej w stu procentach wygląd Rady miejskiej Do Rady wejdą ludzie zupełnie inni, zdolni kierować sprawami miasta a nie tylko podnosić palca na rozkaz.

Na Dożynki.

Specjalna delegacja obywateli tarnowskich udała się do Krakowa w celu zaproszenia p. wojewody Tymińskiego na Dożynki, które się odbędą w niedzielę dnia 18 bm. Pan wojewoda przyjął delegację bardzo uprzejmie przyrzekając wziąść udział w Tarnowskich Dożynkach.

Podczas Dożynek odbędzie się uroczyste oddanie sprzętu wojennego ufundowanego przez powiat Tarnowski dla pułku tarnowskiego.

Dzień Tarnowa w Radio.

Staraniem Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju Zarządu Powiatowego w Tarnowie odbędzie się w dniu 17 i 18 września br. „Dzień Tarnowa w Polskiem Radio.

Program radiowego „Dnia Tarnowa" przedstawia się następująco:

Dnia 17 września 1938 r.

Godz. 17—17.10 Pogadanka Mgr M. Orłowicz „Ziemia Tarnowska w walkach o niepodległość".

Dnia 18 września 1938 r.

Godzina 8.50—9 Pogadanka dla rolników, Inż. St. Tabin „Rolnictwo powiatu tarnowskiego".

Godz. 9.15—10 Reportaż wstępny. Nabożeństwo z placu katedralnego. W czasie nabożeństwa śpiewa chór katedralny pod batutą prof. B. Jabczugi: pieśni w układzie ks. Fr. Walczyńskiego (z Tarnowa) 1) Królowo Polska 2) Święty, święty... 3) Uwielbiajmy, 4) Honor Maria, sława Maria, oraz młodzież wiejska wykona zbiorowo: „Pieśń poranną na początku Mszy św. i na zakończenie „Boże coś Polskę".

Godz. 10—10.20 kazanie z Krakowa lub z Warszawy.

Godz. 10.20—11.15 koncert spacerowy z Rynku, oraz reportaże. Orkiestra K.P.W. pod dyr. Stanisława Jamki wykona 1) Mülier „Marsz Sobieskiego", 2) Perst „Krakowiak".

Godz. 10.20—10.30 reportaż z Muzeum miejskiego i Diecezjalnego — Ks. Prałat Dr Bulanda.

Godz. 10.30—10.40 chór pracowników Romana Księcia Sanguszki pod batutą Piotra Słoniewskiego wykona: 1) Nowowiejski „O polski kraju święty", 2) J. Gawlas mel. ludowa. „Dziewczko z Poręby" 3) Wł. Drzewiecki mel. ludowa „Podkóweczki", 4) K. Stohl (z Tarnowa) 5) T. Mayzner „Siadajże siadaj„. Pieśń weselną z tarnowskiego wykona chór mieszany z kapelą.

Godz. 10.40—10.45 reportaż na temat życia gospodarczego Tarnowa.

Godz. 10.45—11 Orkiestra Pułku ziemi Tarnowskiej pod dyrekcją por. J. Krudowskiego: 1) J. Krudowski „Równaj w zwyż" marsz 2) St. Moniuszko — Uwertura „Bajka", J. Krudowski „Krakowiak".

Godz. 11—11.15 Chór Ludowy z Szynwałdu pod kier. Jana Stańczyka: 1) St. Ślązak „Jarzębaty ptak", 2) Mel. ludowa harmonizacja N. „Koło mego okieneczka" 3) Ks. Dr Surzyński — „A witajże jak się miewasz", 4) St. Surzyński (Których Jasiu pojedziesz".

Chór K.P.W. pod kier. M. Bobeszki: 1) J. Schon „Pieśń pracy", 2) St. Surzyński „Dumka" 3) W. Lachman „Po środku pola".

Chór chłopięcy szkły powszechnej im. K. Brodzińskiego pod kier. Piotra Słoniewskiego: 1) L. Stohl (z Tarnowa) mel. ludowa „Zabili Janicka", 2) Piotr Słoniewski (z Tarnowa) „Do konika polnego" — słowa K. Brodzińskiego, 3) K. Stohl — mel. ludowa „Wianki", 4) W. Adamczak — mel. ludowa „hejże ino fijołeczku".

Godz. 11.15—11.45 Koncert Orkiestry Symfonicznej Tow. Muzycznego w Tarnowie pod dyr. St. Rzepeckiego. 1) Ch. Gounod Marche festival Andane quasi agagio (wydanie Schoth Söhne) wykona orkiestra, 2) Jan N. Hummel Op 85 — Koncert fortepianowy a moll cz. I. Allegro moderato wykona (wykona E. Rzepecka z towarzyszeniem orkiestry), 3) I. Paderewski Op 16 Melodia Nr. 2 (wydanie Bt V Bock) wykona St. Rzepecki akompaniament E. Rzepecka.

Godz. 15—15.30 Transmisja z dożynek powiatowych i przekazania sprzętu wojskowego Pułkowi Ziemi Tarnowskiej (Stadion sportowy Tarnovii (obok stacji kol.)

Odznaczeni.

Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali: Edward Repczyński, Adam Fałęcki i Stanisław Maś.

Bronzowy Krzyż Zasługi otrzymali Kazimierz Drapella, Adolf Madej, Jan Słomka, Jan Dudek, Józef Hajdukiewicz senior, Zygmunt Lażec, Jan Lis, Stanisław Myśliwowicz, Jan Prusak, Władysław Skimina, Józef Steindel.

Ze spraw miasta.

Pan prezydent dr Brodziński powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Prace kanalizacyjne prowadzone przez przedsiębiorstwo katowickie zostały już tak na odcinku przy moście jak na ul. Mościckiego ukończona. Obecnie wykonują przedsiębiorstwo Okoń i Bronikowski nawierzchnię na ul. Mościckiego.

Prace obu tych przedsiębiorstw są wykonywane wzorowo, z wielką dla miasta korzyścią.

Dnia 17 bm. odbędzie się poświęcenie nowowybudowanego 2 piętrowego gmachu TORu na Pogwizdowie, budowanego przez arch. Skoczka, zaś dnia 25 odbędzie się poświęcenie nowego budynku Sióstr Albertynek.

Poświęcenie dokona ks. biskup Ordynariusz Lissowski

Komisja obywatelska sanitarno porządkowy rozpoczyna w tym tygodniu swoje czynności kontrolne.

„Plon" zbiera na samolot.

Redakcja miesięcznika rolniczo - ogrodniczego „Plon" zapoczątkowała zbiórkę pośród swoich czytelników na zakupno samolotu „Plon" na cele obrony Państwa. Redakcja „Plonu" liczy około 150 tysięcy czytelników. Tak pięknej inicjatywie należą się słowa rzetelnego uznania.

Legia Inwalidów Wojennych Wojsk Polskich Kompania w Tarnowie na F.O.N.

Zarząd Legii Inwalidów Wojsk Polskich Kompania w Tarnowie złożył do rąk p. mgra T. Kołodzieja jako zastępcy Przewodniczącego Miejscowego Komitetu Funduszu Obrony Narodowej kwotę zł. 63.50 na sprzęt wojenny dla miejscowego Pułku. —

Niezależnie od tego Zarząd przekazał kwotę zł. 230 — do rąk p. starosty Syski zebrana z dobrowolnych składek członków w czasie Walnego Zebrania.

Wiec socjalistyczny.

W niedzielę odbył się na dziedzińcu Domu Robotniczego Wiec P.P.S. w sprawie obecnej zagranicznej i wewnętrznej sytuacji politycznej, nadto w sprawie wyborów samorządowych.

Referat na temat polityczny wygłosił b. posel A. Ciołkosz, zaś imieniem młodzieży wiejskiej przemawiał ob. Głowacz.

W rezolucjach uchwalonych żądają zmiany polityki zagranicznej, oraz uchwalono stanąć do wyborów samorządowych o ile będzie zagwarantowana swoboda głosowania i odpowiednie okręgi wyborcze kilkumandatowe.

W dniu 12 bm. delegacja robotników miast woj. krakowskiego postulaty powyższe przedłożyła p. wojewodzie Tymińskiemu.

Powitanie Wojska.

W sobotę o godz. 19-tej przybył do Tarnowa po kilkutygodniowych czwiczeniach nasz Pułk tarnowski, witany entuzjastycznie przez całe społeczeństwo tarnowskie.

Mimo rzęsistego deszczu zebrały się przy ul. Kolejowej tłumy publiczności które radosnymi okrzykami i kwieciem witały naszych dzielnych żołnierzyków.

W imieniu miasta powitał powracający Pułk p. wiceprezydent mgr Kołodziej

Kupiectwo i rzemiosło polskie na Wołyń.

Towarzystwo Rozwoju Ziem Wschodnich organizuje w dniach 17 — 20 września br. wycieczkę na Targi Wołyńskie w Równem i do Janowej Doliny od hasłem „Kupiectwo i Rzemiosło polskie na Wołyń“.

Celem wycieczki jest zainteresowanie polskiego rzemiosła i kupiectwa terenem województwa Wołyńskiego, który jest jednym z najciekawszych pod względem gospodarczym terenem Polski.

W czasie pobytu w Równem wygłoszony będzie odpowiedni referat, oraz udzielane będą informacje. Kazdy z uczestników przy zgłoszeniu na wycieczkę otrzyma bezpłatnie broszurę „O możliwościach ekspansji gospodarczej kupiectwa i rzemiosła polskiego na Wołyniu“.

Informacji udzielają Izby Przemysłowo-Handl. Rzemieślnicze, Organizacje i Zrzeszenia Kupieckie i Rzemieślnicze, oraz „Orbis“ Oddział w Krakowie.

Projekt pijaków.

Jeszcze właściwie babiego lata niema — dopiero co odleciały bociany aby „krzynkę“ się zagrzać pod piramidami, a tu polityka jedzie całą parą do naszych prowincjonalnych parafii.

Każdy porządny obywatel już zaraz z rana pożycza sobie w trafice ze 3 gazety, aby niby balon inż. Krzyszkowskiego napełnić się wiedzą dnia politycznego.. I kiedy już wyciągnie z pożyczonych (broń Boże kupionych) gazetek całą mądrość, idzie do Geńka na biesiadnę polityczną. Tam to drą w kawałki Europę. — Tam Hitler wkracza do Pragi — — Tam czerwoni lub biała w Hiszpanii zwyciężają i posuwają się codzień o 10 km. (już powinni być na biegunie). — Tam Anglja do boku Niemcom. tam wreszcie posyłają bonbę ale nie piwska do Jerozolimy.

A gdyby tak jaki młody dziennikarz chciał nauczyć się kunsztu politykowania, to niechaj sobie fundnie bigosu za 40 grajcarów i piwko za 20 a nastawi pilnie uszu, a usłyszy taki bigos polityczny, że reporterką usłyszanego może się w sławie na całą półkulę.

Bo naprzykład, czy to zły projekt, który się zrodził przy „stamtiszu“ a mogący zbawić cały świat?

Szukają ludzi mówi p. radca walcząc z czkawką, paktów, koalicji, [illegible]umów a to wszystko furda. Niech każdy trwałych wyśle swych pijaków do drugiego kraju a w 23 godzinach załatwią porozumienie. Bo pijak to największa potęga — to niby coś jak arystokracja całego świata, wszędzie znajdzie kontakt

Możeby tak spróbować i wysłać naszych tarnowskich trębaczy do załatwienia paktów nieagresji (tylko tych, którzy w stanie pijanym nie są agresywni).

Tymczasem wybory do Sejmu i Samorządów, są tematem najgorętszych rozmów przy marmurowym blacie, a jak donosi p. Mołoń z monopolu, od czasu kiedy dowiedzieliśmy się, że wybory mają się odbyć monopolówki poszło kilkadziesiąt kadzi więcej. Przecież trzeba omawiać listę kandydatów.

Jak się dowiadujemy w Tarnowie do wyborów samorządowych wyśle swych kandydatów klub pijaków którego prezes ma zamiar zostać asesorem. Kandydaturę tą będzie popierał prezes Związku szynkowego p. Gustaw Feldbaum Kandydat klubu pijaków ma już program ideowy naszkicowany i właśnie miałem to szczęście usłyszenia tych cudownych myśli powstałych z oparów alkoholowych, ale je nie zdradzę — gdyż nie chcę p. wyborców pozbawić pięknej chwili porozumienia się osobistego z kandydatem.

Mogę tylko zdradzić że p. kandydat pragnie aby na Magistracie urządzono bufet podczas obrad Rady miejskiej, — bo jeśli w Sejmie najpiękniejsze sprawy rodzą się w bufecie, dlaczegożby Tarnów nie miał stworzyć takiej przystani tworzenia się wzniosłych rzeczy, drugim dezyderatem p. kandydata jest, aby Zarząd miasta na każdej ulicy stworzył co 50 kroków pisoiry — bo przecież jak się po piwku do domu powraca — to panie dzieju, istna tragedja.

Jak widać z tego programu, który tylko w części przytoczyłem p. kandydat klubu pijaków może ma w Tarnowie wielkie szanse zostania nawet głową miasta.

Bo przecież wszystko jedno czy głowa miasta jest przypruszoza z tych czy innnych powodów.

Supertomasyna azotniakowa jako nawóz przedsiewny.

Wprowadzenie w ostatnich latach na rynek nawozów sztucznych, tak zwanych nawozów kombinowanych, zawierających w sobie po dwa składniki pokarmowe, jest dużym ułatwieniem i udogodnieniem dla gospodarstw rolnych — zwłaszcza mniejszych. Przy stosowaniu bowiem nawozów kombinowanych odpada szereg czynności zabierających niekiedy nawet dość dużo czasu i to zwykle w tym okresie, kiedy jest go najmniej. Tak więc zbędnym będzie wtedy czy to dwukrotny rozsiew dwóch nawozów, czy też ich mieszanie, które przeprowadzone domowym sposobem nigdy nie będzie tak dokładne jak dokonana w fabryce.

Takim właśnie nawozem kombinowanym jest supertomasyna azotniakowana. Zawiera ona dwa składniki pokarmowe, których najczęściej na naszych glebach jest za mało, tj. azot i fosfor. Dlatego też jej skuteczność jest bardzo duża, a samo jej zastosowanie ze względu na to, iż zawiera te dwa składniki pokarmowe — chroni od wielu błędów i ich następstw, spowodowanych przez niewłaściwe jednostronne nawożenie, które nie zaspokoi wszystkich potrzeb pokarmowych rośliny. Stosując zaś supertomasynę azotniakowaną używamy jeden tylko nawóz. a dajemy jednocześnie dwa najbardziej potrzebne składniki pokarmowe.

Supertomasyna azotniakowana jest nawozem nadającym się jedynie do przedsiewnego zastosowania. Rozsiewać ją należy na kilka dni przed siewem ozimin i po rozsiewie zaraz zabronować. Zawartość fosforu jest w niej tak dobrana, iż dając około 250 kg supertomasyny azotniakowanej na hektar, zaspakajamy tą jednorazową dawką wymagania ozimin co do fosforu, zawartość zaś azotu wystarcza na zasilenie oziminy w okresie jesiennym i wczesnej wiosny. W okresie wiosennym wskazanym będzie, zwłaszcza w stanowiskach słabszych jesienną dawkę azotu uzupełnić przez pogłówny wysiew saletrzaku jub saletry wapniowej.

Supertomasyna azotniakowana nadaje się nie tylko pod oziminy. Bardzo korzystny jest również jej działanie na łąkach, zwłaszcza mineralnych. Podnosi ona nie tylko plony siana, ale i znacznie polepsza jego jakość — korzyść jest więc podwójna. Rzecz jasna, iż łąk, które podlegają zalewom w okresie jesiennym, czy na przedwiośniu, nie można jesienią nawozić.

Stosując supertomasynę azotniakowaną na łąkach czy pastwiskach. należy je przed i po rozsianiu nawozu dobrze zbronować.

Plotki w sprawie K. Libery.

Dzienniki lwowskie doniosły w swych korespondencjach, jakoby Kazimierz Libera, który onegdaj dokonał napadu na listonosza pieniężnego otrzymał dekret na urzędnika Banku Polskiego.

Jak się ze źródła jak najbardziej wiarygodnego dowiadujemy, cała ta wiadomość jest wyssana z palca. Kazimierz Libera ani nie wnosił podania o przyjęcie go do Banku Polskiego, ani też żadnego dekretu przyjęcia nie otrzymał.

Ostatnie wiadomości.

Wiceprezydent miasta mgr Kołodziej bawił we środę 14 bm. w Warszawie w sprawach gminnych a w szczególności w sprawie kredytów rządowych na wybrukowanie ulicy Lwowskiej i Krakowskiej.

Targowica przy ul. Nowodąbrowskiej, która była zamknięta przez kilka tygodni z powodu pryszczycy w naszym powiecie — zostaje ponownie otwarta z dniem 16 bm.

Zarząd miejski powierzył firmie S. Eichhorn mechaniczne urządzenie rozszerzonej bójni w rzeźni miejskiej za kwotę 6.000 zł.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Włodzimierz Goliński

Drukarnia „Grafia“, Tarnów, ul. Goldhamera